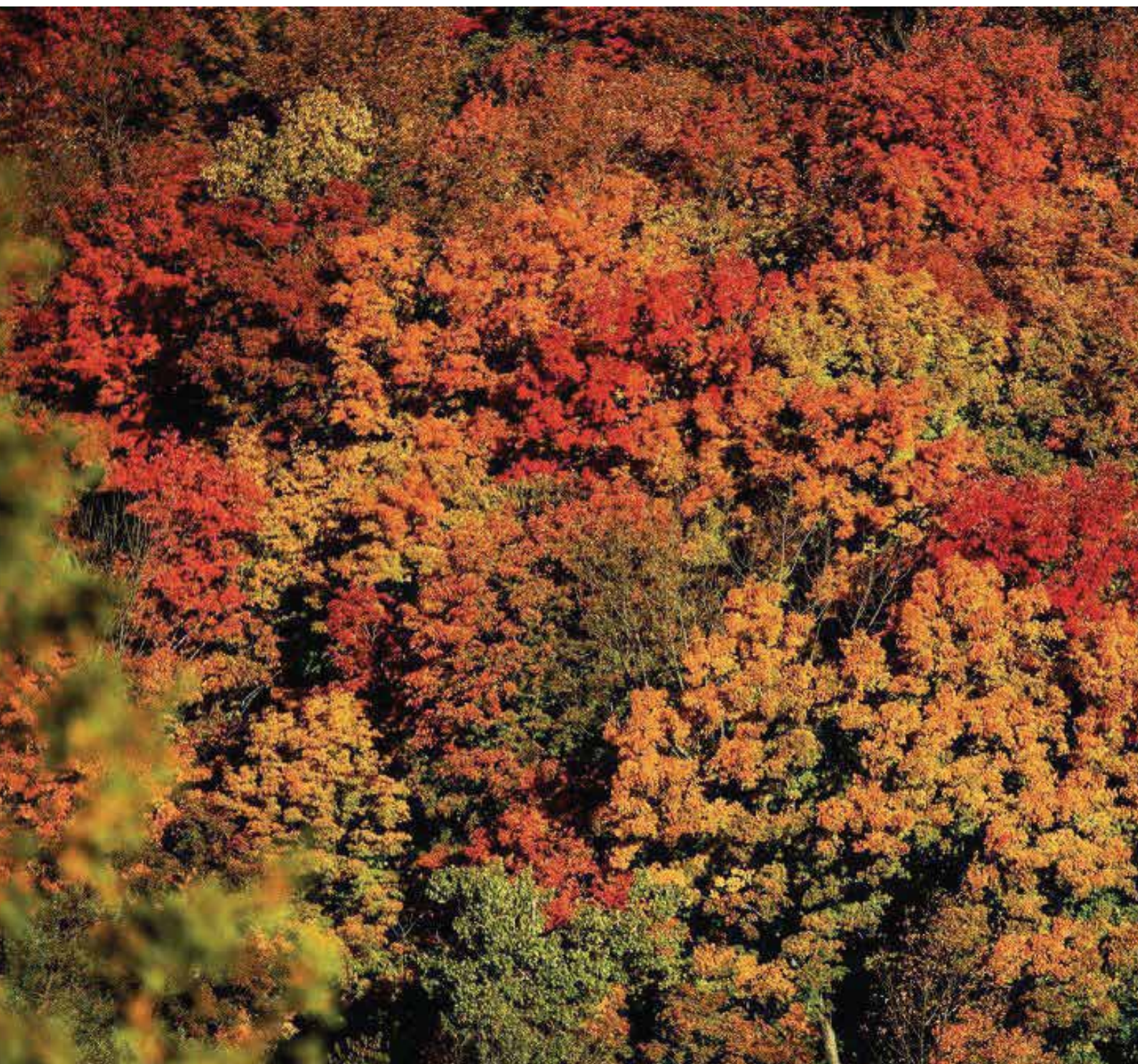

Наши шуми

БРОЈ 75. ОКТОМБРИ 2019.

ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

национални
ШУМИ
во партнерство со природата

ИЗВЕШТАЈ

Извештајот за работењето за период од 01-06 месец за тековната година се изработува согласно член 23-а од Законот за јавните претпријатија според кој Директорот на јавното претпријатие е должен секои шест месеци да доставува Извештај за работата на јавното претпријатие до Управниот одбор. Извештајот за работењето на ЈП "Национални шуми" за период од 01-06 месец 2019 год. е изработен врз база на податоците за остварените производни резултати од работењето во сите основни и други дејности, како и врз основа на остварените финансиски резултати добиени врз основа на сметководствените податоци за книжени приходи и расходи по подружници.

ПРЕСС

На Конференцијата за печат која веднаш по немилата појава на пожар со катастрофални последици ја одржа директорот на ЈП Национални шуми, Зоран Ѓорѓиев изјави: Изгоре 50 години стара шума од црн бор, на површина од околу 200 ха, уште 250 ха деградирано шумско земјиште, што вкупно изнесува 450 ха изгорена шума. Според првите неофицијани проценки е причинета штета во износ од 60 милиони денари.

СЕКТОРИ

За работата на Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола, тековните активности, планови за иднина и за значењето на заштитата на шумите како комплексна дејност во рамките на поставеноста на ЈП Национални шуми, разговараме со помошник директорот на секторот, шум.инж. Николчо Киров.

КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР

Во просториите на Дирекцијата на ЈП "Национални шуми" на 26.08.2019, генералниот директор г-динот Зоран Ѓорѓиев и претседателот на Управен Одбор, г-дин Милутин Ристески од страна на Јавното претпријатие "Национални шуми" и претседателот на Синдикатот за шумарство и дрвна индустрија на Република Северна Македонија г-динот Живко Митревски потпишаа Договор за измена и дополнување на Колективниот договор за работниците во Јавното претпријатие за стопанисување со шуми "Национални шуми" П.О. Скопје.

04 БЛИЦ

07 ЕДИТОРИЈАЛ

08 ИЗВЕШТАЈ

11 ИНВЕСТИЦИИ

13 РАБОТИЛНИЦА

15 ПРЕСС

17 СЕКТОРИ

23 КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР

29 ПРОЕКТИ

Весник на ЈП за стопанисување со шуми **Национални шуми**
Издавач: ЈП Национални шуми • За издавачот: Зоран Ѓорѓиев, директор

Главен и одговорен уредник: Соња Никчевиќ

Редакција: Соња Никчевиќ • Издавачки совет: Зоран Ѓорѓиев,

Гордана Серафимовска, Николчо Лозановски,
м-р Борче Бојчовски, Никола Киров, м-р Маре Басова

Компјутерска подготовка: Графо Пром

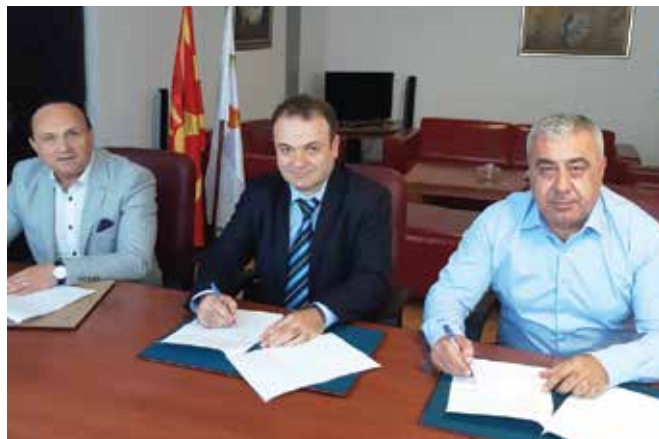
Адреса: ЈП Национални шуми, ул. Перо Наков 128, Скопје-тел. 02/2581 080-факс 02/2581 824

maksumi@mkdsumi.com.mk • www.mkdsumi.com.mk

Дополни и измени на Колективниот договор за работниците во ЈП Национални шуми

Во просториите на Дирекцијата на ЈП "Национални шуми" на 26.08.2019, генералниот директор г-динот Зоран Ѓеорѓиев и претседателот на Управен Одбор, г-дин Милутин Ристески од страна на Јавното претпријатие "Национални шуми" и претседателот на Синдикатот за шумарство и дрвна индустрија на Република Северна Македонија г-динот Живко Митревски потпишаа Договор за измена и дополнување на Колективниот договор за работниците во Јавното претпријатие "Национални шуми" П.О. Скопје. Основниот текст на Колективниот договор на работниците во ЈП "Македонски шуми" е потпишан во 2006 година и како нормативен акт од овој вид е меѓу првите во државата. Со Колективниот договор на работниците во ЈП "Национални шуми" се уредуваат правата, обврските и одговорностите на вработените во ЈП „Национални шуми“ Скопје од работниот однос и начинот на остварувањето на правата и обврските и други прашања од интерес за работниците и претпријатието како и начинот и постапката за решавање на меѓусебните спорови.

Оттогаш наваму, па се до денешниот ден содржината на Колективниот договор е дополнувана неколку пати, правени се измени и дополнувања следејќи ги промените на важечките закони во државата кои се опфатени со Колективниот договор.

Во пожар изгоре борова шума стара 50 години

Голем пожар пламна во близина на селото Отовица (велешко). Огнената стихија се движела со голема брзина заради поволните временски услови (високи температури, ветер) и за кусо време е зафатена голема површина под шума и објекти кои се наоѓаат во близина. Пожарот го зафати теренот на уредена ШСЕ "Езеро Младост", која е претежно со црнборови насади, шума стара 50 години. Пожарот се појави околу 11 и 45 минути. Го открија и интервенираа шумочувари од ПШС Бабуна, кои направија обид за гаснење и ги известиле сите надлежни институции. Покрај повеќето вработени во подружницата, на терен излегоа и колеги од подружниците на ЈП Национални шуми од Гевгелија, Свети Николе, Кавадарци, Караџица - Скопје со ПП возила. Вкупно 150 вработени од ЈП Национални шуми и стотина вработени од велешкото јавно комунално претпријатие Дервен со цистерни и припадници на АРМ, водеа битка со огнените јазици кои поради ветрот брзо се разгоруваа и ширеа. Недостапниот терен исто така беше пречка за побрзо локализирање. Вкупно се опожарени 400 хектари површина, од нив изгорена е педесетгодишна црнборовова шума на 200 хектари и исто толку трева", изјави Зоран Ѓеорѓиев директор на ЈП Национални шуми кој пристигна на местото на пожарот и беше присутен за време на локализирањето на пожарот во попладневните часови. Тој додаде, дека последиците од шумските пожари, особено на вакви шуми со возраст од 50 години се далекусежни, зашто се потребни токму 50 години за обновување на шумата. На терен беа присутни и помошник директорот за Заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола, Николчо Киров и Никола Лозановски, пом.дир на Сектор за производство.

ЈП“ Национални шуми“ ќе ги санира штетите во Автокамп Крани и хотел МВР-Крани

Со Одлука на Владата на РСМ, ЈП Национални шуми е задолжено да направи санација на штетите направени во невремето кое го зафати преспанскиот регион на 10 јули, 2019 година.

Увид на штетата предизвикана од невремето, денес направи директорот на ЈП Национални шуми, Зоран Ѓорѓиев, заедно со раководителот на подружницата Преспадрво од Ресен, Никола Станковски.

“Автокампот кој во последните години успеа да заживее и да ги врати летувалците е во многу лоша состојба. Во оваа туристичка населба скоро и да нема останато здраво дрво. Последиците од невремето се огромни, има откорнато дрвја високи по неколку метри со се длабоките корени. На откорнатите места се останати дупки длабоки по две метра. Камп приколките се во многу лоша состојба, а потребна е и санација на хотелот на МВР во Крани. Вработените од ПШС Преспадрво- Ресен ќе ги санираат објектите и теренот во Автокампот Крани и хотелот на МВР Крани, покрај Преспанското Езеро.

После обиколката на оштетените објекти ќе се определи потребниот материјал и работна рака која треба да ја обезбеди ЈП Национални шуми.” - изјави директорот на ЈП Национални шуми, Зоран Ѓорѓиев

БЛИЦ 04

Зоран Ѓорѓиев директор на ЈПНШ на состанок со министерот на МЗШВ Трајан Димковски

15.08.2019.

Генералниот директор на ЈП Национални шуми Зоран Ѓеорѓиев, оствари средба со министерот на МЗШВ Трајан Димковски, на која што се разговараше на повеќе теми од областа на шумарството.

Главен акцент на состанокот се даде на заштита на шумите од бесправни сечи и справување со оваа појава.

Заедничка констатација беше дека ЈП Национални шуми заедно со Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство ги презема сите потребни мерки за спречување на бесправните сечи.

Посебен акцент се даде на одлуката дека во периодов кој следи ќе има засилена контрола на терен од надлежните институции.

Спречувањето на оваа појава, во иднина ќе биде главен фокус на двете институции за борба против бесправните сечи и илегалната трговија со дрва.

“Интегрирано управување со шуми во сливни подрачја”

На 17.09.2019 година се одржа првата работилница на проектот “Интегрирано управување со шуми во сливни подрачја” на која учествуваа претставници на сите релевантни институции засегнати од оваа проблематика: ЈП Национални шуми, МЗШВ, Шумарски Факултет-Скопје, МЖСПП, ЦУК, ДЗС, гостинот од Германија Prof. Dr Gebhard Schuler од Институтот за шумска екологија и шумарство и други.

ЈП Национални шуми преку проектот “ГеМБалканс – Интегрирано управување со шуми во сливни подрачја” започна да ги надоградува капацитетите на шумарските планери од аспект на заштита на водните ресурси, како и заштита од поплави и ерозија. Интегрираното управување со водните ресурси е меѓусекторски пристап, дизајниран да го замени традиционалниот пристап за управување со водните ресурси, кој не е адаптиран на предизвиците со кои се соочуваме од аспект на климатски промени.

Проектните активности се спроведуваат од 01.03.2019., а ќе траат 12 месеци. Пилот подрачјето во нашата држава каде ќе се тестираат предложените мерки за заштита од поплави и ерозија е поставено на Скопска Црна Гора во сливот на Црешевска река, од каде што во 2016 тргна поплавниот бран кон селото Стајковци.

Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Трајан Димковски, во посета на ЈП Национални шуми

Во работна посета на директорот на ЈП Национални шуми, Зоран Ѓорѓиев, беше Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Трајан Димковски.

На работниот состанок разговараа на актуелни теми поврзани со шумарството, околу снабдувањето со огревно дрво, санација на опожарените шуми, бесправните сечи и други теми кои системски би се решавале. Тема на разговорот беа и евентуалните дополнителни и измени на Законот за шумите. На средбата, директорот на ЈП Национални шуми го информираше Министерот Трајан Димковски за тековните проблеми и предизвици со кои се соочува ЈПНШ, на што најде на разбирање и заеднички пристап кон решавање на истите. И двајцата соговорници се согласија од неопходната потреба за заеднички приод кон решавањето на предизвиците со кои се соочуваат сите чинители во шумарството.

Не оставајте во шумата ништо, освен трагите на вашите чекори

Есен во шума.

Воздухот повремено затреперува со пријатна свежина, иако сеуште мириса на топлина. Чекорам по патеката, го прескокам поточето кое за миг ме заплиснува со распрскана свежина. Нема луѓе. Нема никој. Само шумата и јас, чекориме една во друга, една кон друга, јас во нејзината таинствена длабочина...таа во тајните на мојата душа.

И дишиме, двете. Со ист здив полека на почетокот, па забрзано од забрзаните чекори. Застанувам. После потокот нема патека. Мене ми останува да ја искрчам со своите чекори, препуштена на опојниот мирис на грмушките прошарани со диво цвеќе. Стеблата на дрвата ја полнат својата сила од исконското на шумата...водата и земјата. И цврнее шумата, обоена со магичните бои на есента. Зелена и темна во далечината.

Ме мами да навлезам подлабоко пробивајќи се низ густото шибје, кое и кога ме гребе чинам, ме гали и се шири, ми прави пат до својата прегратка. Миризба недоловена. Густина која ме прегрнува, како да сака да ме заштити од загаденоста и вревата. Длабоко со својата тишина.

На тишината и ги кажувам зборовите, а таа ми ги враќа. Разговарам со шумата. Чекорам низ шибјето назад. Бескрај ми се причинува престојот во шумата, а само здив е. Погледот ми го сече тажна глетка на скршени гранки. Откорнати дрвја ...Зар и овде?-се прашувам. Некои се на земјата, а некои во полупроцеп од својата средина висат во болка. Од гранките наведнати над земјата, слушам крик.

И дрвјата чувствуваат и болка и љубов и пријател и непријател. Со сè срце сакам да ме сметаат за пријател, да знаат дека ги сакам и дека после секоја прошетка низ шумата, полесно мирувам и послободно дишам.

Мојата душа е исполнета, духот освежен со чувство дека и шумата се движи. Како и човекот. И шумата шета низ своите сништа и лелеавоста на гранките. Занесено.

Таа е секогаш нова, поинаква. Го менува својот лик, следејќи ја желбата на дрвјата за секојдневна промена. И животните се тука, ги чувствуваат иако се скриени зад некои свои закони, го чуваат својот простор на мирот и тишината.

Шумата со сè што е во неа се движи. Нечујно, тивко, понекогаш диво и незапирливо, тече како планинските потоци кои ја сечат нејзината утроба и извираат измамени од сончевите зраци за да и дадат живот.

Соња Никчевиќ

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ ЗА ПРВИТЕ ШЕСТ МЕСЕЦИ ВО 2019 ГОДИНА

Извештајот за работењето за период од 01-06 месец за тековната година се изработува согласно член 23-а од Законот за јавните претпријатија според кој Директорот на јавното претпријатие е должен секои шест месеци да доставува Извештај за работата на јавното претпријатие до Управниот одбор. Извештајот за работењето на ЈП “Национални шуми” за период од 01-06 месец 2019 год. е изработен врз база на податоците за остварените производни резултати од работењето во сите основни и други дејности, како и врз основа на остварените финансиски резултати добиени врз основа на сметководствените податоци за книжени приходи и расходи по подружници.

Во овој извештај обработени се податоците кои се релевантни за работењето во ЈП “Национални шуми” во целина и одделно за неговите подружници во извештајниот период.

При обработката на податоците извршена е компаративна анализа со месечните динамички од Програмата за работа за 2019 год., како и споредба со резултатите од работењето за истиот период од 2018 год.

Оствареното производство во фаза сеча во периодот од 01-06 месец 2019 година споредено со планираната месечна динамика за сеча од Програмата за работа е извршено со 73%. Споредбата со истиот период во 2018 год. покажува дека сечата е намалена за 6% или во апсолутен износ од 12.090 м³.

Во периодот од 01-06 месец 2019 год. планираната динамика за дотур на вкупна дрвна маса е остварена со 61%, а споредбата со истиот период во 2018 год. покажува дотурот на вкупна дрвна маса е намален за 13% или во апсолутен износ за 21.861 м³.

Во периодот од 01-06 месец 2019 год. извршен е превоз на вкупна дрвна маса од 34% од планираната динамика за превоз на вкупна дрвна маса.

Споредбата со 2018 год. покажува дека превозот со остварената продажба од шумски склад е намален во апсолутен износ за 8.103 м³. И оваа година имаме продажба на дрвни сортименти и на шумски склад, а според важечкиот Ценовник на цени на главни шумски производи бр.02-1170/2 од 05.12.2014 год.

Според податоците од месечните извештаи за производство и реализација на дрвни сортименти од подружниците, во периодот од 01-06 месец 2019 година продадена е вкупна дрвна маса од 150.445,08 м³ од кои 31.159,52 м³ се техничко дрво, а 117.597,01 м³ се огревно дрво и 1.688,55 м³ е отпад собран после сеча.

Вкупната залиха на дрвни сортименти на ниво на ЈП “Национални шуми” на 30.06.2019 год. изнесува 114.328,79 м³, од кои во шума е 35,12%, на пат 59,06% и на склад 5,82%. Во однос на истиот период во 2018 година вкупната залиха е намалена во апсолутен износ за 13.852,71 м³. Според сортиментната структура, на техничко дрво отпаѓаат 22.025,18 м³, а на огревно дрво 92.303,61 м³.

Освен на остварување на планираното производство како основна дејност во извештајниот период ЈП Национални шуми има остварени активности и во изградба, реконструкција и прочистување постоечката патна мрежа, ознака и издавање на пропишана документација во приватните шуми, Активности во делот на одгледувањето на шумите, кои се базираат на обврските пропишани со посебните планови за стопанисување со шумите, во делот на простата и проширена репродукција на шумите, расадничкото производство, заштита на шумите од пожари и заштита на шумите од шумски штети.

Согласно податоците кои се прибираат во текот на годината, а истите се добиени од: Електронскиот систем MKFFIS и електронските Месечни извештаи за реализирани активности на шумочуварската служба доставени до Секторот за заштита на шуми, надзор и внатрешна контрола, евидентирани се 264 пожари во текот на периодот од јануари до јуни 2019 година. Вкупно опожарена површина во периодот од јануари-јуни 2019 год. е 9.109,66 хектари, а опожарена дрвна маса е 38.621,70м³ при што е причинета штета од 449.911.681,00 денари. Вкупните трошоци за гаснење на пожарите во периодот од јануари-јуни 2019 година изнесуваат 4.816.122,00 денари. Во гаснењето на пожарите учествувале 3.401 гаснач од кои 2.169 се вработени во ЈПНШ, а 1.232 се гасначи од други субјекти.

Во овој извештај податоците за остварените финансиски резултати за период 01-06 месец 2019 г. се добиени врз основа на сметководствените податоци за книжени приходи и расходи по подружници.

Врз основа на горенаведеното, добиени се податоци каде вкупниот приход на ниво на ЈП изнесува 435,502,714 ден., вкупните расходи изнесуваат 647.698.578 ден., а загубата е 212.195.864 ден. Ова е од причина што на вкупните трошоци се додаваат почетните залихи,

а се минусираат завршните алихи. За конкретниот период (01-06м. 2019) завршните залихи се поголеми од почетните за 71.484.688 ден. и за тој износ се намалени вкупните трошоци, што влијае на крајниот финансиски резултат, односно загубата, во смисла на нејзино намалување.

Во однос на планските проекции, планираните приходи се остварени со 49,56%, планираните расходи со вклучени залихи со 66,02%. Споредбените податоци за остварените приходи и расходи за период 01-06м. 2019 година со истиот период минатата година, покажуваат дека оваа година приходите се поголеми за 5%, а расходите се поголеми за 4%.

Според податоците за продадената дрвна маса и остварените приходи од продажба, за период 01-06м. 2019г. остварена е просечна продажна цена и тоа за огревното дрво 2.233,31 ден/м³ и за техничкото дрво 2.941,53 ден/м³.

За период 02.01-30.06 2019г. ЈП има остварено вкупен прилив во износ од 691.381.546ден., вкупен одлив од 704.154.580 ден. и негативно салдо од 12.773.034ден. Со корекцијата на односите меѓу подружници, вкупниот прилив изнесува 694.049.953 ден., вкупниот одлив 706.822.987ден., а негативното салдо е 12.773.034 ден. Споредбените податоци со истиот период минатата година покажуваат дека оваа година вкупниот прилив е поголем за 3%, а вкупниот одлив е поголем за 2%. Ефективниот прилив и одлив исто се поголеми за 3%, односно за 2%.

Извештајот за остварената цена на чинење на 1м³ огревно и техничко дрво за период 01-06 месец 2019 год. е направен врз основа на пресметаните трошоци од работењето на ЈП "Национални шуми", според книжењата на подружниците за период 01 - 06м. 2019 година.

Цел на Извештајот е да се добие приближно точна слика за еден важен сегмент од работењето на подружниците, а тоа се стварните трошоци направени за извршување на основната дејност

(производство на огревно и техничко дрво), искажани во вкупен износ и по единица производ.

Според направените трошоци за производство на огревно и техничко дрво и извршениот учинок во м³по фази на работа, за период 01 – 06м. 2019г. остварена е цена на чинење на 1м³огревно дрво од 3.868,97ден. и на 1м³ техничко дрво од 3.281,23 ден.

Со цел за поуспешно извршување на својата основна дејност (заштита и користење на шумите), како и за остварување на поставените плански задачи во што поголем обем, Директорот на ЈП, заедно со менаџерскиот тим и Управниот одбор, во извештајниот период има преземено повеќе мерки и активности, од кои позначајни се: Владата на Република Македонија на својата сто и петнаесетата седница одржана на 15.01.2019 год. под точка: 100 ја разгледа Програмата за работа на ЈП „Македонски шуми“ - Скопје за 2019 год. како материјал за информирање. Програмата за работа на ЈП „Македонски шуми“ - Скопје за 2019 год. претставува збир од поединечните предлог-програми од подружниците и е изработена во согласност со Посебните планови за стопанисување со шумите, во склад со реалните можности, технички капацитети и човечки ресурси во секоја подружница. Програмата за работа претставува еден од

најзначајните документи на јавното претпријатие со кој се предвидуваат конкретните задачи кои треба да се остварат во наредната година, имајќи го притоа предвид остварувањето на главната општествена задача и основната цел на работењето на ЈП, а тоа е заштита и одгледување на шумите, како добро од општествен интерес.

Владата на Република Македонија на својата сто и петнаесетата седница одржана на 15.01.2019 год. под точка: 15 ја разгледа Годишната инвестициона програма за 2019 год. на Јавното претпријатие за стопанисување со државни шуми „Македонски шуми“ - Скопје и ја донесе Одлуката за давање согласност на Годишната инвестициона програма за 2019 год., бр.12-1067/1 од 21.12.2018 год., усвоена со Одлука од Управен одбор на седница одржана на 25.12.2018 година. Инвестиционата програма на претпријатието претставува вложување во набавка на основни средства за превоз на дрвни сортименти, отварање и изградба на шумски патишта за превоз на дрвни сортименти заради поекономично стопанисување со шумите во државна сопственост со што би се намалиле дистанците за привлекување и превоз на шумски сортименти, а со самото тоа и трошоците во претпријатието што претставува предуслов за остварување на подобри финансиски резултати.

Подготвила: Гордана Серафимовска

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ИНВЕСТИЦИОНАТА ПРОГРАМА ЗА 2019 ГОДИНА ЗАКЛУЧНО СО 30.06.2019 ГОДИНА

Согласно Извадокот од Нацрт-записникот од Сто четириесет и втората седница на Владата на Република Северна Македонија, одржана на 04.07.2019 година, Точка 84:ЈП Национални шуми – Скопје достави Извештај за степенот на реализација на Инвестиционата програма за 2019 година, заклучно со 30.06.2019 година.

Патна инфраструктура

Од огромно значење е проширувањето и подобрувањето на патната инфраструктура во шумарството. Отворањето на шумите со патишта, односно изградбата на нови, реконструкцијата и прочистување на постоечката шумска патна инфраструктура, претставува перманентна (долготрајна) обврска на ЈП „Национални шуми“ како основен предуслов за навремено и квалитетно извршување на поставените работни задачи од областа на подигање, одгледување, заштита и искористување на шумите за стопанска намена. Истовремено, оваа патна инфраструктура се користи за меѓусебна комуникација од голем број на жители населени во планинските рурални средини и претставува големо олеснување при извршување на нивните секојдневни обврски. Изградбата, реконструкцијата и прочистувањето на шумските патишта се реализира со сопствена механизација-булдожери, а ја извршуваат вработени лица во Подружниците при ЈП „Национални шуми“ во согласност со Посебните планови за стопанисување со шумите. Во зависност од категоријата на земјиштето и должината на патот, се изработуваат калкулации за трошоците, потребни за изградба на истите. Овие трошоци (расходи) се вкалкулирани во Програмата за работа на ЈП „Национални шуми“ како планирани расходи, поради што не влегуваат во финансиските средства планирани за инвестициони вложувања.

Заради карактерот на капитална инвестиција, изградбата и реконструкцијата на патната инфраструктура претставува дел од Инвестиционата програма на ЈП „Национални шуми“. Во Програмата за работа за 2019 година предвидено е изградба на меки шумски патишта во должина од 246,29км со планирани трошоци за изградба од 63.937.086,00 денари. Вкупната изградба на шумски патишта и реконструкција на постоечката патна мрежа со вкупните остварени трошоци за нивна реализација за цела година ќе се добие после изготвување на Годишната сметка за 2019 година.

Теренски возила

Во новите сопственички и пазарни услови во шумарството, со цел да се создадат современи услови на стопанисување со шумите, неопходна е потребата на современ начин да се реши транспортот на шумски сортименти од шума до краен купувач. Заради тоа, ЈП има потреба од набавка на современи транспортни средства специјализирани за транспорт на шумски сортименти, што ќе одговараат на состојбата на постоечката патна инфраструктура. Имајќи го предвид карактерот на работењето на претпријатието, отсуството на потребниот обем на теренски возила честопати е причина за неможноста навремено и квалитетно да се извршат поставените задачи, за повреди при вршењето на работните задачи на вработените, потешкотии при спречувањето и гаснењето на пожарите, што доведува до намалување на финансиските ефекти, намалување на природните ресурси на државата и нарушување на животната средина. Поради ваквата состојба, доаѓа до неисполнување на Програмите за работа на претпријатието (производните и финансиските планови), што директно влијае на процесот на негата, заштитата и обновата на шумите како природно богатство и како предуслов за здрава животна средина. Од тие причини Јавното претпријатие во 2019 година

планираше набавка на теренски возила-ципови кои ќе служат за превоз на вработените до местото на извршување на своите работни задачи како и контрола на теренот.

Согласно Инвестиционата програма во основни средства во 2019 година беше планирана набавка на Теренски возила-Ципови, во износ од 15.380.000,00 денари. Планираната инвестиција е реализирана, набавени се 11 Теренски возила-Great Wall, модел STEED 6, а вредноста на набавката по склучен Договор Бр.03-14/200 од 11.06.2019 год. е во износ од 15.379.980,00 денари.

Во декември 2018 година отпочна постапка за набавка на теренски возила – ципови кои беа планирани во Инвестиционата програма за 2018 година со проценета вредност од 5.114.000,00 ден. По спроведување на отворена постапка - тендер за набавка на истите, склучен е договор Бр.03-14/24 од 19.02.2019 год. и набавени се 4 теренски возила-Great Wall, модел STEED 6 во вкупен износ од 5.114.000,00 ден.

Информатичка технологија

Развојот на претпријатието е пропорционален со развојот на информатичката технологија. Во 2017 година се отпочна со имплементација на електронскиот систем за следење на дрвна маса (законска обврска) кој треба да ја зголеми контролата врз работењето, да обезбеди навремен пристап до информации и преглед на истите, со што се гарантира постигнување на подobar успех во работењето. Во 2019 година се продолжи со користењето на системот за електронско следење на дрвната маса, согласно Законот за шумите член 69/a.

Во 2019 година согласно Инвестиционата програма е планирана и набавка на нова опрема-рачни компјутери за работа во тешки теренски услови и друга потребна компјутерска опрема, печатари и фотокопири, со што ќе се овозможи вклучување на потребниот број на вработени од подружниците во информатичкиот систем.

Заради зголемениот обем на работа и ангажирање на дополнителен број работници на терен кои ќе користат рачни компјутери (мобилни), како и оптимална залиха (заради дефекти и сл.) предвидена е набавка на дополнителни 35 вакви уреди за издавање на соодветна документација, следење и контрола на движењето на дрвната маса од фаза сеча, фаза дотур и фаза превоз од шума до стовариштата на ЈП „Национални шуми“ или до креаен потрошувач. Со користењето на овој систем ќе се овозможи следење на продажбата и испораката на дневна основа, навремена наплата и постојан увид во состојбата на залихите по Подружници.

Исто така беше планирана набавка на мрежна опрема со која ќе се замени дел од постоечката која е дотраена и подложна на чести дефекти поради кои понекогаш има прекин во комуникацијата помеѓу подружниците и дирекцијата и кон надворешни институции. Истата е дел од спроведување на ИТстратегијата која што се реализира во неколку етапи и е неопходна за нормално тековно работење. Согласно планираното во Инвестиционата програма за 2019 год. набавена е мрежна опрема - Реализација на Дел I Заштитен сид и софтвер за централизирано интегрирано управување на мрежни уреди и корисници во износ од 2.060.000,00 денари, согласно Договор Бр.03-14/185 од 05.06.2019 год.

Останати набавки

Во делот на останати набавки, како дел од Инвестиционата програма беше планирано и осовременување на расадничкото производство во некои расадници со поставување на засена. Согласно планираното спроведена е постапка за набавка на мрежа за сенка во расадниците во подружниците во Св.Николе, Куманово и Струмица. Вредноста на набавката за сите 3 расадници е во износ од 161.200,00 ден.

Со Годишната Инвестициона програма за 2019 година планирани се инвестиции во вкупен износ од 109.575.000,00 денари, а реализирани се: 17.601.180,00 денари од Инвестиционата програма за 2019 година, за набавка на 11 теренски возила во износ од 15.379.980,00 ден., мрежна опрема во износ од 2.060.000,00 ден. и мрежа за засена во 3 расадника во износ од 161.200,00 ден.

Инвестициите во Јавното претпријатие се сведуваат на најнеопходните кои директно влијаат на непречено реализирање на планираното производство.

Подготвила: Гордана Серафимовска

СЕ ОДРЖА ПРВАТА РАБОТИЛНИЦА НА ПРОЕКТОТ “ИНТЕГРИРАНО УПРАВУВАЊЕ СО ШУМИ ВО СЛИВНИ ПОДРАЧЈА”

На 17.09.2019 година се одржа првата работилница на проектот “Интегрирано управување со шуми во сливни подрачја” на која учествуваа претставници на сите релевантни институции засегнати од оваа проблематика: ЈП Национални шуми, МЗШВ, Шумарски Факултет-Скопје, МЖСПП, ЦУК, ДЗС, гостинот од Германија Prof. Dr Gebhard Schuler од Институтот за шумска екологија и шумарство и други.

ЈП Национални шуми преку проектот “ГеМБалканс – Интегрирано управување со шуми во сливни подрачја” започна да ги надоградува капацитетите на шумарските планери од аспект на заштита на водните ресурси, како и заштита од поплави и ерозија. Интегрираното управување со водните ресурси е меѓусекторски пристап, дизајниран да го замени традиционалниот пристап за управување со водните ресурси, кој не е адаптиран на предизвиците со кои се соочуваме од аспект на климатски промени. Проектните активности се спроведуваат од 01.03.2019., а ќе траат 12 месеци. Пилот подрачјето во нашата држава каде ќе се тестираат предложените мерки за заштита од поплави и ерозија е поставено на Скопска Црна Гора во сливот на Црешевска река, од каде што во 2016 тргна поплавниот бран кон селото Стајковци. За досегашните активности и работата која е завршена во проектот, вовед даде Сашо Петровски од СНВП кој ги објасни главните активности и придобивки од овој проект, при што се нагласи важноста од: усогласување на мерките за стопанисување со шумите и сливните подрачја по стандардите на ЕУ; зајакнување на

капацитетите за планирање во шумарството во однос на заштита на водните ресурси, како и заштита од поплави и ерозија; подигнување на свеста за разбирање на екосистемските услуги кои ги даваат шумите во однос на водните ресурси.

Проф.др. Вања Блинков од Шумарскиот факултет ги презентираше можностите за имплементација на сливните подрачја во текот на 10годишните планови за стопанисување кои се прават во Секторот за уредување на шуми и ловишта и проектирање, како превентива од несакани еколошки катастрофи (поплави, пожари), со конкретна основа на податоци направена во ШСЕ “Скопска Црна Гора”. Нагласени се сите поволности во имплементирањето на овој дел во самите планови за стопанисување и бенефитите од Интегрирано управување со шуми во сливни подрачја.

Проф.др. Gebhard Schuler од Институтот за шумска екологија и шумарство од Трир, Германија ги пренесе искуствата од матичната држава како поддршка на проектот.

За употребата на ГИС системот кој што веќе функционира во ЈПНШ и во други институции и можноста за употреба како алатка при планирањето и интегрирано управување со шуми во сливните подрачја зборувааше Др. Иван Минчев од Шумарскиот факултет.

После дискусијата, работата продолжи во групи кои презентираа предлози за подобра имплементација на сите фактори при планирањето, при што преовлада мислењето дека во постоечкиот Закон за шуми, оваа материја не е адекватно регулирана и дека треба да се направат нови Правилници за начин на Интегрирано управување со шуми во сливни подрачја и практично внесување на овој сегмент

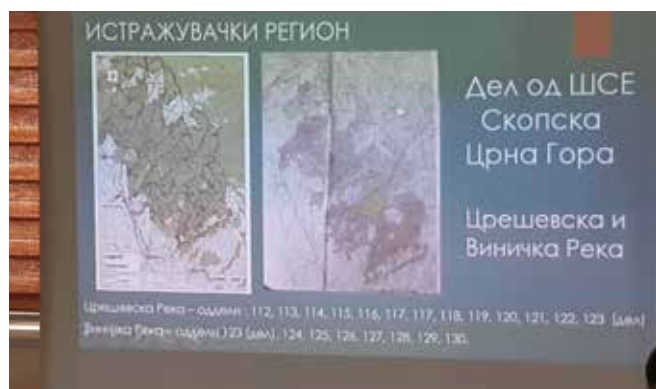
во самото правење на Плановите за стопанисување со шуми.

По завршување на делот на презентацији каде се предлага употреба на ГИС моделирање како алатка во планирањето со управување со шумите во сливни подрачја заради регулирање на водните ресурси од аспект на поплавни бранови и ерозија, учесниците дадоа придонес во дискусијата, каде се донесоа неколку заклучоци.

Заклучоци од дискусијата одржана во рамки на работилницата за интегрирано управување со шуми и сливни подрачја со помош на ГИС моделирање во Скопје на 17.09.2019

1. Во Македонија во моментот се работи на дефинирање на критериуми, индикатори и вреднување на екосистемските услуги, вклучително и на шумските екосистеми. Тоа ќе биде и основа за дополнителен фокус на шумите како природен ресурс кој не исполнува само стопански функции, туку и останати екосистемски функции и услуги. Така ќе има и основа за наплата на екосистемските услуги од шумите.

2. Потребно е да се изврши категоризација на шумите, при што ќе се дефинираат шуми кои имаат заштитна функција и притоа ќе се одредат и дополнителни критериуми за стопанисување со истите за исполнување на заштитната функција. Во однос на нивното управување, тоа може да биде и Национални шуми, но за тоа да добиваат и субвенции, како што се доделуваат и во земјоделството. За дефинирање на заштитни шуми потребни ни се јасни и недвосмислени критериуми за нивно категоризирање. Во оваа состојба, Национални шуми е во лоша состојба бидејќи е оставено на самофинансирање и не може да исполнува дополнителни активности и барања кои би биле донесени за стопанисување со шуми со заштитна намена.

3. Бидејќи употребата на ГИС моделирањето укажува кон висок ризик од појава на ерозија при чиста сеча, да се внимава со фокусирањето кон забрана за чисти сечи, бидејќи може да доведе до колапс на Национални шуми. Сепак, практикувањето на чисти сечи може да се ограничи во зависност од наклонот на теренот и големината на површината за апликација. Пример за тоа се и одредбите од националниот стандард за одржливо стопанисување со шумите (по PEFC) каде се утврдени повеќе индикатори за релација на површина за апликација на чиста сеча со наклонот на теренот.

4. Во плановите за стопанисување се содржани сите потребни податоци, но главно целите на стопанисувањето се насочени кон економските цели. Исто така, многу од податоците се користат кон дефинирање на насадите, неговите карактеристики, прираст, оброст, развојот на насадот по фази итн, но нема фокус на екосистемските услуги. Сепак постои можност да се направи интервенција во Правилникот за да се даде задолжителен осврт и категоризација на заштитните функции на шумата.

5. Во Македонија не се изработуваат планови за изработка на патишта. Недозволиво е да се градат шумски патишта без проект и истите да се изработуваат од нестручни лица. Шумскиот пат е инвестиција и основно средство и затоа е потребен и проект и сериозен пристап при изградба, инаку нестручно изградениот шумски пат ќе предизвика загуба за инвеститорот. Во Национални Шуми состојбата со механизација е делумно подобрена, но стручниот кадар (машинисти) си заминува во странство. Затоа мора да се направи измена и дополнување на правилникот за изработка на патишта

6. Бидејќи една од функциите на шумата е и заштита од поплави, првиот сегмент на заштита е превенција, најлошо е да немаме регулатива. Затоа е потребно микрозонирање на шумите за заштита од природни непогоди.

С.Н.

ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ - САНИРАЊЕ НА ПОСЛЕДИЦИ ОД ПОЖАРОТ ВО ВЕЛЕШКО

На Конференцијата за печат која веднаш по немилата појава на пожар со катастрофални последици ја одржа директорот на ЈП Национални шуми, **Зоран Ѓорѓиев** изјави:

“Големiot пожар кој пламна на 26.08.2019 година во близина на селото Отовица(велешко) го зафати теренот на уредена Шумско стопанска единица “Езеро Младост”, стопанисувана од ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ, ПШС БАБУНА Велес. На овој терен доминираат претежно црнборови насади, а шумата е стара 50 години. Го открија и интервенираа шумочувари од ПШС Бабуна, кои направија обид за гаснење и ги известиле сите надлежни институции. Огнената стихија се движела со голема брзина заради поволните временски услови(високи температури, ветер) и за кусо време е зафатена голема површина под шума и објекти кои се наоѓаат во близина. И покрај ангажманот на сите вработени во ШС Бабуна- Велес и помошта од другите околни подружници во работна сила и противпожарни возила со кои располагаат, заедно со останатите институции (ПП екипи од околните градови, од велешкото јавно комунално претпријатие Дервен со цистерни и припадници на АРМ, локалната самоуправа водеа битка со огнените јазици кои поради ветрот брзо се разгоруваа и ширеа. Недостапниот терен исто така беше пречка за побрзо локализирање, па затоа тој се прошири и на неколку викендички и угостителски објекти во близина на езерото Младост.

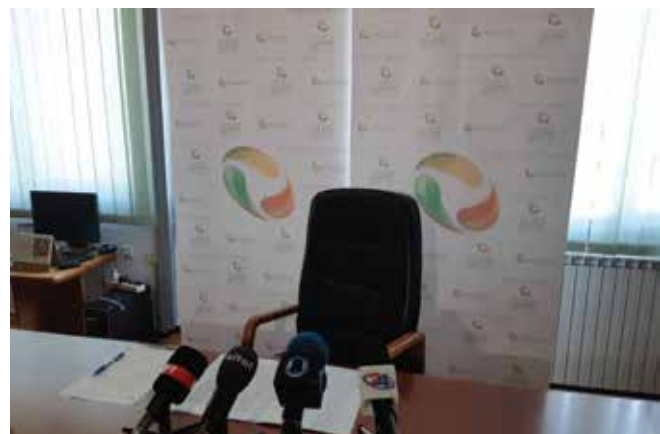

Изгоре 50 години стара шума од црн бор, на површина од околу 200 ха, уште 250 ха деградирано шумско земјиште, што вкупно изнесува 450 ха изгорена шума. Според првите неофицијани проценки е причинета штета во износ од 60 милиони денари.

ЈП Национални шуми секоја година согласно годишната програма за работа планира одгледни мерки, а најголем акцент се става на пошумувањето. Во 2018 година во есенскиот и пролетниот период пошумена е површина од 824 ха и засадени се 1.700.000 садници. Со годишната програма за 2019 година предвидени се 900 ха пошумување со околу 2 милиони садници. Покрај нашите редовни пошумувања ЈП за есенскиот период согласно новонастанатата состојба со огромниот број на пожари, тимот од ЈП задолжен за санирање на опожарените површини и нивно пошумување и работи на изготвување на брз и координиран план за масовно пошумување и обновување на шумскиот фонд, а со тоа и враќање и

ревитализирање на површините кои живот значеа за некои градови како што е пожарот во околината на езерото Младост. Со активностите е планирано да се почне веднаш штом ќе се создадат услови за подготвување на почвата за пошумување, а во меѓувреме ќе се врши чистење на опожарената дрвна маса. Целта на ЈП Национални шуми со овие пошумувања е да се обноват и да се вратат еколошките функции кои ги имаа овие зелени површини пред да се случат овие катастрофи односно пожари, бидејќи секоја вредност на еден или на друг начин се надоместува, но за еколошката вредност се потребни години односно подолг временски период за да се врати на првобитната состојба. Затоа ЈПНШ во својот план кој го подготвува ќе го земе овој момент како

важен при изборот на дрвните видови кои ќе бидат искористени за пошумување на овие опожарени површини.

За таа цел ги повикуваме сите градоначалници и локални самоуправи да се вклучат во овој план на ЈПНШ се со цел да се обноват што е можно поголеми површини. За спроведување на овие мерки ЈПНШ е во координација со ресорното министерство и Владата на РСМ ќе изнајдат финансиско решение за оваа вонредна состојба.

Покрај овој пожар кој можеме да кажеме дека е со катастрофални последици, во текот на летото, особено месец јули имаше повеќе шумски пожари со појак или послаб интензитет. Сеуште е активен пожарот на територијата на Радовиш, а имаше поголеми пожари и во Охрид, Крива Паланка, Кичево, Скопје и други места каде што, главно поради невнимание при палење на стрништа се предизвикуваа пожари. Нашите вработени први излегуваат на опожарените места и се обидуваат да ги стават под контрола, а

потоа се организираат и другите институции и пожарите се смируваат, но последиците остануваат. Се надеваме дека ваков случај нема да се повтори и јас уште еднаш го повторувам Апелот кој го упатив во медиумите уште во месец март, каде што исто така имаше појава на голем број пожари "Да ги зачуваме нашите шуми". Овој апел се однесува до сите граѓани кои влегуваат во шума, да го прават тоа со големо внимание и почит кон шумата."

Конференцијата беше проследена од голем број медиуми, а присутните новинари интегрално ја пренесоа изјавата на директорот уште во оваа немила појава, со несогледиви еколошки последици. Особен акцент беше даден на санирањето на последиците и што побрзо обновување на површините со нови насади, овојпат со листопадни дрвни видови.

Подготвила: Соња Никчевик

Сектор за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола

ДА ГИ ЗАЧУВАМЕ ШУМИТЕ - ИМПЕРАТИВ ЗА РАБОТА НА СЕКТОРОТ ЗА ЗАШТИТА

- Периодот од Јануари до Септември во тековната 2019 година, беше одбележан со енормен број на шумски пожари, бидејќи примарна задача на Секторот е заштита на шумите, што презедовте за санирање на ситуацијата.

Точно. Сведоци бевме на исклучително сушен период кој погодуваше за појава на рекорден број на шумски пожари. Пожар на отворен простор е секое неконтролирано горење на шума и шумско земјиште, без оглед на зафатената површина, интензитет и причина за негово настанување, кое опфаќа и горење на земјоделска површина и пасиште, поблиску од 200м до работ на шумата.

Шумски пожар е секое неконтролирано горење на шума, шумско земјиште без оглед на зафатената површина, интензитет и причина за негово настанување. Според овие дефиниции за пожар-Шумски пожар е појава која сериозно го нарушува животот и здравјето на луѓето, неповратно го уништува шумскиот потенцијал, ја деградира природата и животната средина и причинува значителни материјални штети и финансиски трошоци. Според податоците за периодот јануари-септември 2018. бројот на пожари изнесува 63, опожарената површина е 745,09 ха, изгорената дрвна маса е 4.054,49 м³, при што штетата изнесува 52.540.100,00 ден., а трошоците за гаснење на пожарите изнесуваат 664.399,00 ден. На годишно ниво од 01.-12.месеџ 2018. вкупно имало 129 пожари, опожарената површина е 2.822,99ха, опожарената дрвна маса изнесува 5.785,98 м³ при што направената штета е 69.368.610,00ден., а трошоците за гаснење на пожарите изнесуваат 2.306.065,00 денари.

Овие податоци ги кажувам за споредба со периодот јануари-септември 2019. кога бројот на пожари изнесува 364, опожарена површина 14.091,05ха, опожарена дрвна маса 91.707,80 м³, со причинета штета од 709.589.164,00ден., и направени трошоци од 9.260.344,00 ден. Во овој период Секторот ги презеде сите мерки за спречување на оваа немила појава.

Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола во март месец изготви Информации до Државниот инспекторат за земјоделство и Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта за обврските за преземање на превентивни мерки за намалување на опасноста од настанување на пожари.

Поради зголемениот ризик од појава на шумски пожари во март 2019. ЈП Национални шуми до МЗШВ достави барање за издавање согласност за делумна забрана за движење во шума, со што на 29.03.2019. МЗШВ ја донесе согласноста за делумната забрана за движење во шума. Истата важеше се до нејзино отповикување 11.04.2019.

За работата на Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола, тековните активности, планови за иднина и за значењето на заштитата на шумите како комплексна дејност во рамките на поставеноста на ЈП Национални шуми, разговараме со помошник директорот на секторот, шум.инж. Николчо Киров.

Во медиумите беше објавен Апел за заштита на шумите, упатен до сите граѓани на државата, лично од директорот на ЈПНШ Зоран Ѓорѓиев во кој укажа дека: "Зачестената појава на шумски пожари во последниов период на територијата на целата држава претставува огромен атак на шумскиот фонд со кој стопанисува ЈП Македонски шуми. И покрај сите апели и предупредувања, оваа немила појава продолжува. Во гаснењето и локализирањето на пожарите учествуваат огромен број на вработени, кои и покрај, условно кажано, добрата опременост и натчовечките залагања, но резултатите се вообичаено на штета на шумите."

Во август 2019. ЈПНШ до МЗШВ достави барање за издавање согласност за делумна забрана за движење во шума, со што на 07.08.2019. МЗШВ ја донесе согласноста за делумната забрана за движење во шума. Истата важеше се до нејзино отповикување и тоа до 26.09.2019.

-Во овој период од годината беа планирани повеќе активности од областа на заштита на шумите од пожари на државно ниво.

- Во почетокот на март 2019., од страна на Управувачкиот комитет за координација и управување во системот за управување со кризи беа организирани неколку координативни состаноци со тема: „Комуникација, координација и соработ-

ка со субјектите од системот за управување со кризи во делот на превенцијата и раното предупредување за пожари на отворен простор", а согласно Заклучокот од Записникот од седницата на Управувачкиот комитет, директорот на ЈП „Национални шуми“ ме номинираше, за член на Координативно тело за заштита на шумите од пожари, а Горан Стојковски раководител на сектор, за заменик член на Координативно тело за заштита на шумите од пожари.

- Напредни системи за превенција и рано откривање на шумски пожари, (Advanced systems for prevention & early detection of forest fires ASPires). Координатор на проектот беше Универзитетот за применети науки Fulda, Германија. Партнери во проектот се Воената Академија „Генерал Михаило Апостолски“-Скопје и Comicon Ltd. Бугарија.- Со овој проект предвидено е развивање, експериментално имплементирање и тестирање на интегрираните напредни системи за рано откривање и следење на шумски пожари со интегрирани сензорски мрежи и мобилни технологии (модел на дронови, сензори) за собирање и стекнување на податоци на постоечките информациски системи за управување со кризи(CMIS).
- Центар за Обука на ДЗС во Маџари. Учесници на работилницата беа претставник ЈПНШ, ДЗС кои воедно беа и домаќини на работилницата - Слободан Вуковиќ, ЦУК, ППЗ на Окта, Обезбедување на Окта, Макпетрол АД Скопје, ПП Бригада на град Скопје, АД Транспорт МЖ, ЈП МЖ Инфраструктура. Целта на работилницата е присуство на сите учесници како со човечки ресурси, така и со ПП возила и средства за гаснење на показната вежба. На вежбата ЈПНШ учествува со двете ПП возила од ПШС „Бор“ - Кавадарци: специјалното работно моторно возило - камион цистерна Марка- BMC, кое служи за гаснење на пожари и специјалното теренско возило (pick up 4x4) Марка FORD, кое служи за гаснење на шумски пожари како и седум учесници.
- Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола во април 2019. изготви „Информација за состојбата со шумските пожари, преземени мерки и активности за заштита од пожарите за периодот 2016-2019.“ и истата ја достави до Центарот за управување со кризи. Во Информацијата е даден краток осврт на состојбата со шумските пожари во ЈП „Македонски шуми“ за период од 1999 до 2018г. со посебен осврт на пожарите настанати во период 2016 година заклучно со март 2019 година; Препораки дадени од Државниот завод за ревизија- кои се однесуваат за заштита на шумите од пожари; Мерки и активности кои ЈПНШ ги има преземено за превенција и справување со шумските пожари и Предлози и препораки за подобрување на системот за брзо и навремено справување со појавата на пожарите и неопходна потреба од ресурси(човечки и материјално- технички). Додека на 19.07.2019 година Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола достави втора Информација до Центарот за управување со кризи по заклучоците од вториот состанок на Координативното тело за заштита на шумите од пожари на отворен простор, во која беа искажани материјално-технички потреби на ЈПНШ за справување со шумските пожари и истите беа доставени до Управувачкиот комитет за запознавање.

- *Зборуваме за работата и активностите на Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола. Каква е екипираноста и опременоста на вработените во овој сектор?*

-Согласно Планот за јавни набавки за 2019 година, извршена е набавка на 60 комплети Заштитни опреми за гаснење шумски пожари, по пат на јавни набавки кои се распоредени во 14 подружници и изработена е детална спецификација за набавка на алат и опремата за гаснење на шумски пожари, со што ЈПНШ со опременост ги задоволува стандардите.

Што се однесува до екипираноста треба да се нагласи дека шумочуварската служба е распоредена по сите подружници и во моментов брои 225 шумочувари, 73 контролори и 27 шефови по заштита и екологија.брои шумочувари Во изминатиот период се изврши доекипирање на Одделението за внатрешна контрола. Нашата проценка беше дека ова Одделение може да придонесе во заштитата на шумите, особено од бесправни сечи и други нелегални дејствија во шума и делува со јасни задачи и задолженија.

Одделението за надзор и внатрешна контрола, постапува согласно Упатството за начинот на постапување на одделението за внатрешна контрола бр. 02-571/1 од 01.08.2015 год. при извршување на внатрешни контроли; контрола на квалитетот на работењето на јавните службеници, на организационите единици на ниво на Подружници во состав на ЈП "Национални шуми" п.о - Скопје и внатрешна контрола за утврдување на појави на незаконски постапување на јавни службеници и другите вработени кои не се јавни службеници од ЈП "Национални шуми", при вршење на работите од нивните надлежности, евиденција, како и посебна заштита на јавните службеници вработени во одделението за внатрешна контрола при ЈП "Национални шуми" Скопје.

Во рамките на своите надлежност внатрешната контрола постапува врз основа на Годишен план за извршување на внатрешни контроли на Одделението за внатрешна контрола, донесена во согласност со директорот на ЈП "Национални шуми": Наредба-налог со овластување на директорот на ЈП "Национални шуми"- Врз основа на преставки кои се предходно проследени преку директорот на и се однесуваат на незаконито и непрофесионално постапување на јавниот службеник и вработен без јавен статус; Барања кои ги доставуваат или непосредно ги презентираат јавните службеници на ЈП."Национални шуми"; Информации и сознанија до кои самостојно доаѓаат внатрешните контролори, во текот на вршење на работите од својата надлежност; По писмен налог даден од страна на Директорот на ЈПНШ и помошник директорот на Сектор по заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола.

Со Одлука на Управниот одбор на ЈП"Национални шуми"п.о-Скопје со број 02-219/4 од 11.03.2019г., формирани се мобилни екипи од шумарски инженери и шумарски техничари, за надзор и внатрешна контрола, на целокупното производство на ЈП"Национални шуми"п.о-Скопје за територијата на цела Република Северна Македонија.

Со што се овозможи целосен увид и контрола на производствените процеси во шумарството. Со формирањето на мобилните екипи, се отвори простор за зголемен број на контроли во Подружниците со што се влијае врз посковесна работа и дисциплина на вработените во ЈП "Национални шуми" п.о-Скопје, како и на извршителите по договорите за јавни набавки (сеча, дотур и превоз), како и почитување на работните обврски на шумочуварската служба.

Каква е состојбата со бесправните сечи за кои сите сме свесни дека се случуваат и претставуваат голема опасност по шумскиот фонд?

Бесправните сечи односно злоупотребите кои имаат реперкусии по јавното претпријатие во потесна смисла, но и многу пошироко, за жал се случуваат и покрај сите наши напори да ги спречиме. Шумочуварската служба е редовно на терен и ја врши работата во рамките на своите ингеренции, односно на откривање на евентуалната злоупотреба, а потоа ја известува Шумската полиција и постапката продолжува според законските акти. По потреба се вклучуваат и редовната полиција, погранична полиција, а потоа сторителот, доколку е познат се предава на органите на гонење, дрвната маса се одзема и понатаму

случајот го преземаат судските органи. Инаку, до нашиот сектор редовно пристигаат извештаи за работата на шумочуварската служба.

Бесправни сечи

Според извештаите на шумочуварската служба во периодот јануари - декември 2018. бесправно посечената дрвна маса од познат сторител изнесува 2.024,22м³, или 2.916.672,00ден. вредност по комерцијален ценовник, или 11.642.095,00 ден. штета по оштетен ценовник. Одземената дрвна маса од ЈПНШ е 96,19м³, а од останати е 772,97м³, или вкупно одземена дрвна маса 869,16м³, или 1.001.162,00ден. вредност по комерцијален ценовник, или 3.666.758,00 ден. штета по оштетен ценовник. За овие дела, поднесени се 542 прекршочни пријави, и 104 кривични пријави.

Што се однесува на нарушувањата од непознат сторител во истиот период, бесправно посечената дрвна маса изнесува 19.730,72м³, или 22.519.058,00 ден. вредност по комерцијален ценовник, или 116.659.010,00 ден. штета по оштетен ценовник. Одземената дрвна маса од ЈПНШ е 875,01м³, а од останати е 906,80м³, или вкупно одземена дрвна маса 1781,81м³, или 1.454.417,00 ден. вредност по комерцијален ценовник, или 5.304.794,00 ден. штета по оштетен ценовник. За овие дела, поднесени се 32 прекршочни и 23 кривични пријави.

1. Според извештаите за работата на шумочуварската служба во периодот јануари - декември 2017, бесправно посечената дрвна маса изнесува 18.332,00м³. За овие дела, во текот на 2017 година поднесени се вкупно 481 пријава против сторителите, од кои 286 прекршочни пријави, и 95 кривични пријави. Најголеми нарушувања во текот на 2017 година се забележани во следните подружници:

Подружница	Бесправно посечена дрвна маса во м ³
Малешево-Берово	1193,70
Плачковица-Радовиш	856,00
Црн бор-Прилеп	1619,00
Бабуна-Велес	841,90
Липа-Крушево	701,90
Галичица-Охрид	448,60
Лопушник-Кичево	2948,60
Караџица-Скопје	515,00
Шар-Гостивар	966,00

2. Според извештаите за работата на шумочуварската служба во периодот јануари - декември 2018, бесправно посечената дрвна маса изнесува 21.745,00м³. За овие дела, во текот на 2018 година поднесени се вкупно 701 пријава против сторителите, од кои 574 прекршочни пријави, и 127 кривични пријави. Најголеми нарушувања во текот на 2018 година се забележани во следните подружници:

Подружница	Бесправно посечена дрвна маса во м ³
Караџица-Скопје	7864,30
Лопушник-Кичево	1522,70
Липа-Крушево	1669,10
Црн бор-Прилеп	1476,60
Бабуна-Велес	942,30
Плачковица-Радовиш	1378,40
Малешево-Берово	1721,80

3. Според извештаите за работата на шумочуварската служба во периодот јануари - септември 2019, бесправно посечената дрвна маса изнесува 19.609,00м³. За овие дела, во периодот од јануари - септември 2019 година поднесени се вкупно 478 пријави против сторителите, од кои 394 прекршочни пријави, и 84 кривични пријави. Најголеми нарушувања за периодот од јануари - септември 2019 година се забележани во следните подружници:

Подружница	Бесправно посечена дрвна маса во м ³
Караџица-Скопје	9679,20
Липа-Крушево	1315,90
Црн бор-Прилеп	1137,90
Плачковица-Радовиш	871,00
Малешево-Берово	1904,80
Бабуна-Велес	1144,60

И покрај сите мерки што се преземаат за заштита на шумите од бесправни сечи, за жал тие и понатаму се присутни. Нашата Шумочуварска служба редовно е на терен и ги пријавува забележаните случаи на бесправна сеча на Шумската полиција и другите надлежни органи, сепак, резултатите изостануваат. Мислам дека треба да се направи некакво поиздржано системско решение на ниво на држава и тоа во определување на драконски казни или покоординирано делување на сите субјекти за да се застане на пат на оваа штетна појава.

- Еден од поважните проекти кои го работи Секторот е формирањето на Тренинг центар за заштита на шумите од пожари. Каква улога е предвидена со формирањето на тренинг центарот и кои се придовките со неговото формирање.

Согласно „Стратегијата за развој на заштита на шуми од пожари, фитопатолошки и ентомолошки појави, за потребите на ЈП Македонски шуми“, планирано е формирање на тренинг центар за заштита на шумите од пожари кој ќе овозможи тренинг и обука на кадар за командување со гаснење на пожарите, тренинг и обука на гасначи, обука на кадар за изработка на Годишни Оперативни Планови за заштита на шумите од пожари, а воедно ќе може да се користи за редовни тренинзи и обуки за другите сектори во рамките на ЈП Национални шуми.

По извршената детална анализа одлучено е тренинг центар за заштита на шумите од пожари да биде во Кавадарци. Во Подружницата „Бор“ од Кавадарци направена е проценка на капацитетите со кои располага подружницата, и утврдено е дека е потребно да се пристапи кон изградба на објект за формирање на тренинг центар за заштита на шумите од пожари, кој истовремено ќе се користи како регионален центар за гаснење на шумски пожари(IV регион-Кавадарци)- кој ќе дејствува при локализирање на пожари на површините со кои стопанисуваат подружниците: „Бор“-Кавадарци, „Бабуна“-Велес, „Саланџак“-Валандово, „Кожуф“-Гевгелија, „Беласица“-Струмица, „Демир Капија“- Демир Капија и „Црн Бор“-Прилеп. За таа цел избрана фирма-проектантско биро, изработи Проект (фактичка состојба, идеен, основен, изведбен) за изградба на тренинг центар за заштита на шумите од пожари, во Кавадарци. По поднесената електронска апликација до Министерство за транспорт и врски, за доделување на КП 1667/1 на трајно користење на земјиштето на кое ќе се гради објектот во кој ќе биде тренинг центарот, во ноември 2018 година Владата на Р. Македонија донесе Одлука за давање на право на трајно користење на градежно земјиште сопственост на РМ на ЈПНШ, со вкупна површина од 9.841 м², каде што се лоцирани постоечките објекти на дирекцијата на ПШС „Бор Кавадарци“.Изработен е Основен и Изведбен проект за изградба на деловен објект - Тренинг центар за гаснење на шумски пожари, за истиот е направена ревизија по фази и доставен е до Сектор за комунални работи, урбанизам, сообраќај и заштита на животната средина во Општина Кавадарци.

Градоначалникот на општина Кавадарци, решавајќи по барањето на инвеститорот ЈП Македонски шуми издаде ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДЕЊЕ на тренинг центар од втора категорија.

После изградбата на објектот, за потребите на тренинг центарот, ќе треба да се изврши набавка на: канцелариска опрема и наставни помагала, хардвер и софтвер, лична заштитна опрема, прирачен алат за гаснење на шумски пожари, специјални возила за гаснење на шумски пожари, обука на обучувачи и да се изработат и отпечатат тренинг материјали. Овој Тренинг центар е предложен како проект на Турската агенција за развој и координација, ТИКА, со седиште во Р.С.Македонија. Направени се начелни договори за евентуална идна соработка и добивање на средства од оваа развојна агенција.

На 12 јуни, 2019 година, во просториите на МНР-Скопје, Координаторот на Турската агенција за соработка и координација (ТИКА) во Скопје Ајтекин Ајден, изврши Презентација на проекти кои ТИКА ги има реализирано во Македонија. На презентацијата присуствуваа претставници на Секторот заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола кои изразија благодарност за донацијата од Република Турција - две специјални возила: Специјално работно моторно возило, марка ВМС со капацитет од 7000 литри со три пумпи и самогасначки систем и товарно моторно возило марка FORD со монтирана пумпа за гаснење пожари кои се наоѓаат во Подружница „Бор“ во Кавадарци, а беше искажана подготвеност за продлабочување на меѓусебната соработка во шумарството.

Кои превентивни и подготвителни мерки се преземаат во текот на годината за поголема подготвеност на ЈПНШ во справување со шумските пожари?

Во текот на целата година, ЈП „Национални шуми“ ги презема вообичаените превентивни и подготвителни мерки за заштита на шумите од пожари.

За таа цел, на ден 22.05.2019 год. во Кавадарци, ДЗС одржа обука за гаснење на пожари на отворен простор и шумски пожари како и обука за возилата, за 92 вработени од подружниците и од дирекцијата на ЈП „Национални шуми“, со 5 специјални теренски возила за прв одговор при настанат пожар, опремени со резервоар за вода (300л.), пумпа и систем за гаснење и 1 специјално возило камион-цистерна со резервоар за вода (6000 л.), 2 система за гаснење, 1 воден топ и систем за самозаштита.Обуката за гаснење на пожари содржеше теоретски и практичен дел.

Теоретскиот дел се одржа во просториите на СОЗШУ „Горче Петров“ во Кавадарци, а практичниот дел на висорамнината Витачево-Кавадарци. ДЗС воедно изведе и вежба за гаснење на шумски пожар со помош на авиони.Илустрација-фото

Со цел превентивно делување за заштита на шумите од шумски пожари, ЈП „Национални шуми“ и Противпожарниот сојуз на Македонија, на 18.06.2019 година, на Плоштадот Македонија во Скопје, организираа јавна кампања „Да ги заштитиме шумите од пожари“. Покрај непосредната средба со граѓаните и директен контакт со нив за значењето на зачувување на еко-системот во природата, беа делени рекламни материјали со едукативни содржини.

Во март, јули и август, Сектор за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола испрати Задолженија и Наредби до Подружниците во ЈПНШ за мерките кои треба да се преземат за да се избегне појавата од шумски пожари.

Во октомври, 2019., Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола испрати известување со укажување до Подружниците во ЈПНШ за зголемување на мерките за претпазливост од шумски пожар во ловиштата.

Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола во континуитет присуствува на сите значајни обуки, работилници, семинари од областа на заштитата. Какви се придобивките од овие обуки?

Нашиот сектор редовно ги следи случувањата во регионот од областа на заштитата а со присуството на вакви настани се имплементираат искуствата стекнати на ваквите обуки. Во изминатиот период, вработени во секторот зедоа учество на повеќе организирани настани од државно и регионално ниво.

- На 12 април 2019. во деканатот на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“ Скопје, беше одржан состанок со тимот на ЕУ, кој минатата година изврши скрининг (peer review) на системот на управувањето со ризикот од катастрофи/цивилна заштита со цел да се изврши анализа на претходно доставениот предлог-извештај, во кој се вградени согледувањата, забелешките и препораките дадени од страна на претставниците на институциите вклучен во овој процес.

- На покана од Српско-Рускиот хуманитарен центар, заедно со претставници од Дирекцијата за заштита и спасување на Р. Македонија јас учествував на обука на Академијата ДПС МЧС во Москва, по програмата: „Систем на рано предупредување и систем на известување во рамките на локалната самоуправа“. Во текот на обуката бевме запознаени со целта и задачата на Серускиот систем за известување на големи простори ОКСИОН, принципот на управување и режимот на функционирање на системот во вонредни и мирновременски услови.

- Во организација на Секторот за шумарство и ловство од МЗШВ, во соработка со Секретаријатот на Форумот за шумите на ОН (UN Forest forum) беше одржана Работилница за градење капацитети за мобилизирање на финансирање за одржливи стопанисување со шумите во Македонија.

- Во организација на ФАО се одржа Регионална работилница „Воспоставување на информациски системи за штета и загуби за земјоделството“, на која презентации вршеа експерти на ФАО со седиште во Рим, Будимпешта и Скопје. На работилницата зедоа учество претставници од областа земјоделство, шумарство, водостопанство и статистика од Србија, Албанија, Турција, Црна Гора и Македонија.

- Во рамките на Проектот: „Регионална акција за борба против криминал и корупција во шумарството“, на 12 јуни 2019. во Скопје, ЦНВП Фондацијата организираше работилница, за подобрување на борбата против криминалот и корупцијата во Секторот шумарство и преку зголемена транспарентност и вмрежување на регионално ниво. Покрај нашиот сектор за заштита на шумите,учествуваа и Сектор шумарство-МЗШВ; претставници од Шумска полиција-Штип; од Шумарски факултет, претставници од ДИШЛ, националниот координатор за шумарство и претставници на невладини организации од областа шумарство. ЦНВП е невладина организација која е водечки партнер и двете невладини организа-

ции: „Иницијатива за шумарство и животна средина“ од Србија и Босна и Херцеговина и НВО „Зелени дом“ од Црна Гора кои се партнери на проектот „Регионална акција за борба против криминал и корупција во шумарството“. Во презентацијата беа истакнати сите типови нелегални активности во шумарството, а како актери во тие активности беа посочени: јавните службеници, формалните претпријатија и операторите на терен (приватни лица/групи). На оваа конференција Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола, во Тематската презентација даде краток осврт за поставеноста на ЈПНШ, шумска површина, вкупна дрвна маса, годишен прираст, планирана и реализирана сеча во 2018 година. Согласно законските надлежности на ЈПНШ, беа презентирани и преземените мерки од страна на Секторот во врска со заштитата на шумите од бесправни сечи, со посебен осврт на работата на шумочуварската служба во изминатите 5 години (од 2014 до 2015) за откриени нарушувања, одземена дрвна маса со поднесени прекршочни и кривични пријави до надлежните судови. Проф. Никола Николов од Шумарски факултет, во својата Тематска презентација, како главни причини за бесправна сеча ги истакна: социо-економските причини и економската добивка додека главните видови на нелегална сеча во Македонија се: Сеча без дозвола или концесија од државни шуми; Кражба на дрва или нелегално сечење од приватни шуми; Лажна декларација за волумен, вид, вредност или потекло на исечени дрва; Сеча во заштитени подрачја; Добивање на дозвола за сеча со „мито“ и Подметнување пожар заради сеча како мерка за санација по настанат пожар-евтина дрвна маса. Командирот Горан Трајков од Шумска полициска станица-Штип, даде осврт на работата на шумската полиција во изминатите 5 години (од 2014 до 2015 г.) со поднесени прекршочни и кривични пријави до надлежните судови, добиени пресуди, привремено одземена дрвна маса и привремено одземен средства при што беа посебно акцентирани и лошите работни услови на вработените во шумската полиција. Искуствата стекнати со учеството на сите семинари, работилници и обуки се имплементира во тековната и идната работа на секторот во што поефикасно справување со сите штетни дејствија во шума кои може да се предизвикаат несогледливи последици по животната средина, нарушување на екосистемот кој тешко се обновува. Нашата улога е да се сочуваат основните функции на шумата која ќе ја врши својата функција на производство на кислород и нормализирање на сите функции кои шумите го имаат во еко системот на Планетата Земја. За жал, пожарите кои избувнаа при крајот на изминатото лето, 2019 година, покажаа колку е тешка борбата со огнената стихија.

И 2019 година, за жал ја одбележаа шумски пожари од голем обем. Каков е Вашиот коментар?

Согласно последните податоци со кои располага Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола, јануари-септември 2019 година во Македонија беа опожарени вкупно 14.091,05 ха, хектари шумска и нешумска површина; Со Шумски пожари во 2019 година беше зафатена скоро цела територија на Македонија, со напомена дека најголем број од пожарите се случија во месеците март, април, август и септември;

Најголема зафатена површина од шумски пожари имаше во следните подружници: Плачковица Радовиш-1.625,99 ха, Караџица - Скопје - 1.820,00 ха, Лешница - Тетово - 1.423,50 ха, Шар - Гостивар 1.173,59 ха, Бабуна - Велес 1.033,15 ха. Напомена: Во Радовиш 1599,49 ха беа опожарени само од еден пожар!

И на крај да го споменам големиот пожар кој пламна во близина на селото Отовица (велешко). Огнената стихија се движела со голема брзина заради поволните временски услови (високи температури, ветер) и за кусо време е зафатена голема површина под шума и објекти кои се наоѓаат во близина.

Пожарот го зафати теренот на уредена шумска површина во ШСЕ „Езеро Младост“, која е претежно со црнборови насади, шума стара 50 години. Пожарот се појави околу 11 и 45 минути. Го открија и интервенираа шумочувари од ПШС Бабуна, кои направија обид за гаснење и ги известува сите надлежни институции. Покрај повеќето вработени во подружницата, на терен излегоа и колеги од подружниците на ЈП Национални шуми од Гевгелија, Свети Николе, Кавадарци, Караџица - Скопје со ПП возила. Вкупно 150 вработени од ЈП Национални шуми и стотина вработени од велешкото јавно комунално претпријатие Дервен со цистерни и припадници на АРМ, водеа битка со огнените јазици кои поради ветрот брзо се разгоруваа и ширеа. Недостапниот терен исто така беше пречка за побрзо локализирање. Вкупно се опожарени 400 хектари површина, од нив изгорена е педесетгодишна црнборовова шума на 200 хектари и исто толку трева. Зоран Ѓорѓиев директор на ЈП Национални шуми кој пристигна на местото на пожарот и беше присутен за време на локализирањето на пожарот во попладневните часови. Тој заклучи, дека последиците од шумските пожари, особено на вакви шуми со возраст од 50 години се далекусежни, зашто се потребни токму 50 години за обновување на шумата.

Овде се спомнати само поголемите по обем пожари со кои се справуваше Секторот за заштита на шумите, надзор и внатрешна контрола и сите вработени во ЈП Национални шуми. Со неопходното учество во пожарите, од друга страна вработените не беа на своите работни места, што се одрази на производствениот процес. Токму затоа, треба да се обрне многу поголемо внимание на превентивата, односно на зголемување на казните за предизвикување на пожари, зашто, евидентно е дека главниот фактор за појава на шумски пожари е човекот.

Разговорот го водеше: Соња Никчевиќ

ДОПОЛНИ И ИЗМЕНИ НА КОЛЕКТИВНИОТ ДОГОВОР ЗА РАБОТНИЦИТЕ ВО ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

Во просториите на Дирекцијата на ЈП "Национални шуми" на 26.08.2019, генералниот директор г-динот Зоран Ѓорѓиев и претседателот на Управен Одбор, г-дин Милутин Ристески од страна на Јавното претпријатие "Национални шуми" и претседателот на Синдикатот за шумарство и дрвна индустрија на Република Северна Македонија г-динот Живко Митревски потпишаа Договор за измена и дополнување на Колективниот договор за работниците во Јавното претпријатие за стопанисување со шуми "Национални шуми" П.О. Скопје.

Основниот текст на Колективниот договор на работниците во ЈП "Македонски шуми" е потпишан во 2006 година и како нормативен акт од овој вид е меѓу првите во државата. Со Колективниот договор на работниците во ЈП "Национални шуми" се уредуваат правата, обврските и одговорностите на вработените во ЈП "Национални шуми" Скопје од работниот однос и начинот на остварувањето на правата и обврските и други прашања од интерес за работниците и претпријатието како и начинот и постапката за решавање на меѓусебните спорови. Оттогаш наваму, па се до денешниот ден содржината на Колективниот договор е дополнувана неколку пати, правени се измени и дополнувања следејќи ги промените на важечките закони во државата кои се опфатени со Колективниот договор.

Колективниот договор на работниците во ЈП "Македонски шуми" бр 02-468/1 06.02.2006 година од неговото донесување до ден денес има претрпено повеќе измени и дополнувања и тоа:

- Измена на Колективен договор на работниците во ЈП "Македонски шуми" – Скопје бр.02-202/4 од 25.01.2007 година;

- Измени и дополнувања на колективен договор за работниците во јавното претпријатие за стопанисување со шуми Македонски шуми" Скопје бр.02-243/3 од 09.02.2009 година;
- Измени и дополнувања на Колективен договор за работниците во ЈП "Македонски шуми"-п.о.-Скопје, усвоен на 06.02.2006 г. со измените од 09.02.2009 г. бр.02-1126/4 од 13.07.2009 г.;
- Измени и дополнувања на Колективен договор за работниците во јавното претпријатие "Македонски шуми"-п.о.-Скопје бр.02-864/2 од 30.06.2011 година;
- Колективен договор за измени и дополнувања на Колективен договор за работниците во ЈП "Македонски шуми" Скопје бр.02-307/1 од 03.09.2014 година;

Измените на Колективниот договор кои денес се потпишани се прифатени од трите договорни страни и се во прилог на зголемување на правата на вработените во ЈП "Национални шуми", а се усогласени со важечките законски решенија.

Соња Никчевиќ

Јавно претпријатие за стопанисување со државните шуми
Ndërmarrje publike për menaxhimin me pyjet shtetërore
НАЦИОНАЛНИ ШУМИ П.О.
РУЈЕ КОМБЕТАРЕ Р.Р.

Бр./Nr. 02-675/1
26-09-2019 20 год./viti
СКОПЈЕ - SHKUP

МАРСИВОТО
НАЦИОНАЛНИ ШУМИ
Бр. 03-492
26-08-2009 год.
СКОПЈЕ

Врз основа на член 1 став 2 и членови 203, 206, 210 и 219 од Законот за работни односи (Сл.весник на РМ бр.62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16, 134/16, 120/18 и 110/19), и член 190 од Колективниот договор, Синдикатот на работниците од шумарството и дрвната индустрија на РСМ, претставуван од претседателот на Синдикатот и Јавното претпријатие за стопанисување со државни шуми "Национални шуми" п.о. - Скопје, претставуван од претседателот на Управниот одбор и Директорот, склучуваат

КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР

За измени и дополнување на Колективниот договор за работниците во Јавното претпријатие за стопанисување со државни шуми "Национални шуми" П.О.-Скопје

Член 1

Во Колективниот договор за работниците во Јавното претпријатие за стопанисување со државни шуми "Македонски шуми" П.О.- Скопје бр.02-468/1 од 06.02.2006, бр.02-202/4 од 25.01.2007г., бр.02-243/3 од 09.02.2009 г., бр.02-1126/4 од 13.07.2009г., бр.02-864/2 од 30.06.2011г. и 02-907/1 од 03.09.2014 г.), во насловот и во целиот текст зборовите "Македонски шуми" се менуваат со зборовите "Национални шуми".

Член 2

Во членот 2 став 1 точка б се менува и гласи:

Потесно семејството е брачниот другар и децата родени во брак или надвор од брак, посиноците, посвоените деца и децата земени на издржување и кои трајно живеат со работникот во едно место и во економска животна заедница.

Член 3

По членот 20-г се додава нов член 20 - д кој гласи:

Член 20 - д

Во сите случаи кога работникот привремено врши друга работа по издадено задолжение од директорот, има право на иста плата како што примал на своето работно место, односно плата која за него е поповолна доколку неговата плата е помала.

Член 4

Во членот 52 став (1) зборот "Управниот одбор" се заменува со "Директорот на претпријатието".

Во став (2) бројот "0,50" се заменува со "0,70".

Член 5

Членот 55 се брише.

Член 6

Членот 56 се брише.

Член 7

Членот 57 се брише.

Член 8

Во членот 58 став (1) зборовите "или санкционирање" се бришат.

Член 9

Во членот 62 ставот (2) се брише.

Член 10

Во членот 64 ставот (2) се брише.

Член 11

Во членот 65 став (1) зборот "една половина" се заменува со "50%"

По ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

Во случај на невреме работникот има право на плата во висина од 65% од платата што би ја остварил во нормални услови за работа.

Член 12

Во членот 67 ставот (2) се брише.

Член 13

Во членот 68 став (1) се менува и гласи:

1. службено патување;
2. теренски додаток;
3. користење на приватен автомобил за службени потреби;
4. одвоен живот од семејството;
5. смрт на работникот или член на неговото семејство;
6. јубилејни награди;
7. отпремнина и
8. регрес за годишен одмор

Член 14

Членот 70 се брише.

Член 15

Во членот 78 ставот (2) се менува и гласи:

(2) Во случај на смрт на член на неговото потесно семејство (брачниот другар и децата родени во брак или надвор од брак, посиноците, посвоените деца и децата земени на издржување), на работникот му се исплатува надоместок во висина на износот од 2 (две) просечни месечни плати во претпријатието исплатени во претходните три месеци.

Ставот (3) се брише.

Член 16

Во членот 79 ставот (2) се менува и гласи:

(2) Висината на јубилејната награда изнесува:

1. за 10 години 50%
2. за 20 години 70%
3. за 30 години 100%

од просечната месечна плата во претпријатието исплатена во претходните три месеци.

Член 17

Изменувањата и дополнувањата на овој Колективен договор влегуваат во сила со денот на неговото потпишување, а ќе се објават на веб страната на ЈП "Национални шуми" - Скопје.

Член 18

Сите останати одредби од Колективниот договор остануваат исти и важат во рок од наредните три години.

СИНДИКАТ НА РАБОТНИЦИТЕ
ОД ШУМАРСТВОТО И ДРВНАТА
ИНДУСТРИЈА НА РМ
Претседател,

ЈП "НАЦИОНАЛНИ ШУМИ"
УПРАВЕН ОДБОР
Претседател,

Милутин Ристески

Д-р Живко Митревски

Скопје, 2019 година

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА ДРЖАВАТА, СТЕВО ПЕНДАРОВСКИ СИМБОЛИЧНО ГО ЗАПОЧНА ПОШУМУВАЊЕТО НА ОПОЖАРЕНОТО ПОДРАЧЈЕ НА ОСОГОВСКИТЕ ПЛАНИНИ

На 01.10.2019 година Претседателот на Република Северна Македонија, Стево Пендаровски го започна пошумувањето на опожареното подрачје на Осоговските планини. Со симболично засадување на дрвца, започна сезоната на овоогодишното пошумување на голините после големиот пожар кој во почетокот на август месец годинава зафати дел од површините под шума во Кочани. На засадувањето домаќин беше градоначалникот на Кочани, Николчо Илиев, како и директорот на ЈП Национални шуми, Зоран Ѓорѓиев, претставници на локалната самоуправа во Кочани, раководителот на ПШС Осогово-Кочани, Благојчо Диванисов. Станува збор за пошумување на вкупно 62 ха со адекватен вид на насад, а ќе се засадува на опожарена површина во пожарот кој избувна на 08.08.2019 година. Во овој пожар кој благодарение на залагањето на гасначите беше ставен под контрола за брзо време, беше опожарена вкупна површина од 248 ха, од кои 62 ха насад од црн и бел бор со старост од 40-50 години и околу 64 ха култивиран насад од багрем на возраст од 10 години.

"150 хектари шума, од кои 30 до 40 години стари борови и многу пчелни семејства беа уништени во трите последователни подметнати пожари во Кочани во август. Штетата е огромна. Шумите се наше богатство кое мора заеднички да го чуваме. Денеска заедно со припадниците на нашата Армија, пожарникарите и локалната самоуправа симболично засадивме 30-тина садници. Верувам дека падините на Осоговските планини, наместо сегашната тажна слика, повторно ќе бидат обоени во зелено." Претседателот на РС Македонија, Стево Пендаровски ја потврди својата лична заложба за помош при санирање последиците од пожарите низ целата држава, нагласувајќи ја важноста на шумите за здравата животна средина.

"Ние ќе направиме напори да ги насочиме сите активности кон пошумување на голините кои останаа после катастрофалните пожари кои беснееја на територијата на целата држава. За жал, станува збор за висококвалитетна шума за која ќе треба подолго време да се обноват, но се надеваме дека заедно со другите субјекти во државата ќе ги обновиме шумите во овој и во останатите региони, а особено внимание ќе се обрне на обновување на опожарените површини кај Велешко езеро." - рече директорот на ЈП Национални шуми, Зоран Ѓорѓиев.

ОСВРТ КОН КНИГАТА „ШУМИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“

Автор: д-р Славе Петрушевски

Со моето вработување во Завод за уредување и проектирање на шуми „Шумапроект“ - Скопје, имав привилегија да стекнам големо искуство, познавање, знаење и да ги добијам моите несомнено, најзначајни согледувања во шумарството. Паралелно со праксата, дополнително работев на стручното и научното усовршување што многу ми помогна во комплетирањето на мојата личност како шумар и научник.

Поведен од долгогодишното искуство во шумарството, согледувајќи ја состојбата на шумите преку изработка на шумскостопанските основи (планови или елаборати), решив пред крајот на мојот работен век, односно пред моето пензионирање, да дадам свој скроман придонес во шумарството и да оставам траги од придонесите на колегите -уредувачи кои работеле пред мене и со мене.

Во текот на работењето секогаш чувствував потреба од податоци кои се презентирани и обработени на едно место, како што се предвидените и извршените одгледувачки мерки, предвидените и извршените шумско-културни работи и ефектите од нивната примена, од кои ќе се добие јасна претстава за стопанисувањето за подолг, континуиран период.

Како повод за изработка на овој труд, ме наведе и негрижата, односно недомаќинското однесување кон чувањето на шумско-стопанските основи, изработени во минатото.

Без разлика на квалитетот на некој од овие изработени планови, сакале или не, треба да признаеме дека тоа се единствените и официјални, напишани документи во кои се отсликуваат состојбите во шумите и нивното стопанисување и како такви треба да ги прифатиме.

Основна цел на оваа научно-истражувачка книга е да се прикажат ефектите добиени од предвидените и извршените одгледувачки мерки во шумите, кои биле спроведувани во стопанскиот период од 1960-2010 година. Суштината е во тоа, да се добие реална слика за состојбите на шумите во Република Македонија, после педесетогодишното планско стопанисување.

Материјалот прикажан во оваа книга е поделен во неколку поглавија и истиот преставува база на целокупното шумарство во Република Македонија. Материјалот е поделен во неколку дела:

1. Историски развој на шумите на овие простори

Во ова поглавие прикажан е развојот на шумите низ три историски периода:

- Шумите за време на Османлиската империја,
- Шумите за време на Кралството СХС,
- Шумите за време на СФРЈ

2. Шумите во Република Македонија

Материјалот презентира во ова поглавие всушност е приказ на шумите по сопственост, организациона поставеност и стопанска поставеност.

3. Дендро флората на Република Македонија –

Податоците за дендрофлората на РМ главно се користени според проф. Ханс Ем, 1967, каде истите се поделени според висина, возраст, хабитусот и стопанско значење. Видовите кои имаат стопанско значење во шумите на РМ, посебно се изнесени во табеларен приказ, преставени по површина, дрвна маса, тековен прираст и процентуална застапеност.

4. Шумите и нивниот циклусен развој

Во својот развоен циклус, шумите во природата прикажани се според начинот на нивното обновување (природно и вештачко), потеклото (високостеблести, нискостеблести и средностебласти), составот (чисти и мешани), возраст (едновозрасни, разновозрасни и пребирни) и квалитет и зачуваност (зачувани и деградирани).

5. Насади

Како дел од шумите, насадите се поделени според начинот на обновувањето и подигнувањето (природни и вештачко подигнати), потеклото, (високостеблести, нискостеблести и средностебласти), возраста (едновозрасни и разновозрасни) и составот (чисти и мешани). За сите од нив креирани се посебни кирилични симболи и истите се прикажани во табели и графикони, застапени по површина, дрвни маси и тековен прираст.

6. Начин на одгледување и обновување на шумите во РМ во период од 1960-2010

Во ова поглавие опфатени се сите методи и начини на одгледување и обновување, кои соперед условите во кои се наоѓале шумите од една страна и потребите на стопанството и населението од друга страна, биле неопходни за нивна имплементација.

7. Извршување на одгледувачките мерки и обновување на шумите од 1960-2010

Изнесени преку главните обновителни сечи (пребирната, оплодната и чисата сеча), како и сечите за нега на насадите (прореди), нега на културите (чистење од гранки, ретчење, окопување, прашење и др.) и пошумување, даваа целосен увид во стопанисувањето со шумите во РМ во периодот од 50 години.

8. Пожари

Како едни од најголемите причинители кои предизвикуваат катастрофални штети со големи и долготрајни последици, пожарите се прикажани според нивната појава во период од 1998-2010 година.

9. Ефекти од одгледувањето и обновувањето на шумите во РМ период од 1960-2010

Примената на предвидените и извршените одгледувачки мерки довеле до одредени позитивни или негативни ефекти, кои директно или индиректно се одразиле врз шумит во кои тие се применувале.

10. Препораки

Согледувајќи ги добрите и лошите страни на извршените одгледувачки и обновителни мерки кои се спроведени во нашите шуми, како и културно-пошумувачките работи во периодот од 1960-2010 година и состојбите кои се случиле со нивната примена, дадени се препораки кои во иднина треба да се практикуваат и користат.

Покрај текстуалниот дел, книгата содржи 73 автентични, уникатни, фотографии во боја, 10 графикони во боја, 33 табели, 3 карти и 1 шематски приказ.

Подготвил: д-р Славе Петрушевски

Започна проектот Еко -ДРР за земјите од регионот

На 30 октомври, во Холидеј ин, се одржа првата работилница од семинарот на проектот Еко-DRR. Проектот за градење на капацитети за Екосистемски базирано намалување на ризици од катастрофи (Еко-DRR) преку одржливо управување со шумите, а е имплементиран од Центарот за управување со кризи (ЦУК), Јавното Претпријатие „Национални шуми“ (ЈПНШ) и Јапонската агенција за меѓународна соработка (JICA).

Семинарот започна со поздравните говори на Амбасадорката на Јапонија Н.Е. Кеико Ханеда, директорот на Центарот за управување со кризи г. Агрон Буцаку, како и директорот на ЈП „Национални шуми“ г. Зоран Горѓиев. Овој семинар е организиран како дел од Проектот за градење на капацитети за Екосистемски базирано намалување на ризици од катастрофи (Еко-DRR) преку одржливо управување со шумите, а е имплементиран од Центарот за управување со кризи (ЦУК), Јавното Претпријатие „Национални шуми“ (ЈПНШ) и Јапонската агенција за меѓународна соработка (JICA). Цел на семинарот е споделување на проектните активности и резултатите со релевантните институции од Босна и Херцеговина, Бугарија, Косово, Србија и Црна Гора. Во рамките на проектот ќе биде развиен модел за екосистемски базирано намалување на ризици од катастрофи (Еко-DRR) за справување со поплави, свлечиста, ерозија на почвата и шумски пожари, преку употреба на многубројните функции на шумите во Северна Македонија. На семинарот почесен гостин беше амбасадорката на Јапонија во Р.С.Македонија Н.Е.Кеико Ханеда, Претставници на JICA од РС Македонија, и околните држави, директорот на ЦУК, Агрон Буцаку, претставници од ЈП Национални шуми, ШФ, МЗШВ, Паркови и зеленило и други институции кои се вклучени во овој проект. „Соочени со последиците од влошените состојби во шумарството поради сè позачестените пожари, свлечиста, поплави, суши, ерозии и деградации на земјиштето, мораме да ги интензивираме активностите за заштита на екосистемите, порачаа учесниците на Првиот регионален семинар за намалување ризици од катастрофи.“-рече амбасадорката Н.Е.Кеико Ханеда Преку употреба на еко – системски решенија, земјава и останатите држави на Балканот, со

јапонска помош, ќе развиваат нов, современ, одржлив модел за управување, конзервација и обновување на шумите. Станува збор за проектот Еко – ДРР што почна да се имплементира лани, а сега веќе влегува во втората, регионална фаза. Мапирање области со висок ризик во шума и шумско земјиште, пошумување еродирани и деградирани почви, вклучување на населението и општините во планирањето, известувањето и справувањето со екосистемските пореметувања, како и соработка со меѓународни институции, ќе бидат само дел од Еко – ДРР мерките.

„Балканот треба да работи постојано на превенција и намалување на ризиците. Еко – ДРР е долг процес, но еден ден вашите деца и внуци ќе ви бидат благодарни, ќе ги почитуваат вашите напори. Балканските земји се планински, како Јапонија. Затоа, управувањето со шумите и реките е многу важно. Треба секогаш да се подготвиме подобро, истакна јапонската амбасадорка Кеико Ханеда. Според директорот на Центарот за управување со кризи, Агрон Буцаку, целта на Еко – ДРР е намалување на интензитетот и фреквентноста на полавите, лизгањето на земјиштето и ерозијата.

„Природните катастрофи последниве години предизвикуваат големи штети со економски последици и доведуваат до тешка деградација на средината. Од проектот очекуваме зајакнување на националните капацитети за координација меѓу домашните институции преку надградба и проширување на функциите на постојниот македонски информативен систем за шумски пожари (МКФФИС) со воведување нови модели за управување со ризици, нови практики и технологија за заштита и намалување на ризиците од придони непогоди, нагласи Буцаку.

Помошник-директорот на Секторот за одгледување, подигање, екологија на шумите и лов во ЈП „Национални шуми“, Маре Басова, во име на директорот, Зоран Ѓорѓиев, рече:

"Потребата од воведување современ одржлив модел за управување, конзервација и обновување на шумските екосистеми е повеќе од очигледна во денешно време. Соочени со последиците од влошени-те состојби во шумарството (шумските пожари, зголемена ерозија и деградација на шумското земјиште, лизгање - свлечишта, поплави и суши) мораме да се активираме за намалување на изложеноста и ранливоста на екосистемите како целина, а воедно и да го намалиме ризикот од катастрофалните последици за населението. Со обезбедена помош од Јапонската Агенција за Меѓународна Соработка - ЏАЈКА, во 2017 година е започнат проектот „Градење на капацитети за Екосистемски базирани мерки за намалување на ризикот од катастрофи"(Project Eko-DRR in Macedonia). Со развојот на нов модел за Еко-системски базирано намалување на ризикот од катастрофи Еко-НРК, нашата држава ќе ги користи во иднина следните придобивки: 1. Интегрирано управување со превенција од катастрофи и области поврзани со животната средина со активно учество на ЦУК,МЗШВ и ЈП Национални шуми,

2. Ажурирање и подобрување на МКФФИС функцијата со нови податоци за избегнување на изложеноста од природни (шумски) катастрофи,

3. Мапирање на области со висок ризик и опасни локации во шуми и на шумско земјиште,

4. Подобрување на одржливото управување со шумите и зонирање врз основа на нивните екосистемски функции,

5. Поставување модел за заштита на шумите со пошумување на еродивни и деградирани почви како превенција од ерозија,

6. Активирање на централните и локалните капацитети (население, локална самоуправа, локални институции) за учество во планирањето, известувањето и справувањето со појавата на екосистемски и пореметувања.

7. Вклучување во меѓународните институции за размена на искуства и активна соработка.

Благодарност на Јапонската Агенција за Меѓународна Соработка - ЏАЈКА и нивните експерти од Јапонија, со чија помош и техничка соработка се поставени пилот локациите на планината Водно и во Радовиш, како и во расадникот за шумски садници во Свети Николе."

Проектот „Градење капацитети за екосистемски бази-

рани мерки за намалување на ризикот од катастрофи" (Еко - ДРР) го спроведува Јапонската агенција за меѓународна соработка (ЏАЈКА) во соработка со ЦУК, ДЗС и ЈП „Национални шуми", а во него се вклучени и професори од Шумарскиот факултет во Скопје и други релевантни институции во државата.

Работата на семинарот беше поделена на сесии, од кои во првата, покрај обраќањата на официјалните гости се обрати и лидерот на Проектот од ЈКА, г-дин Торо Инада кој го потенцираше значењето на ЕКО ДРР, како поддршка при превенција и справување со временски непогоди, спречување на ерозија на земјиштето и други ризици, преку одржливо стопанисување со шумите. Втората сесија започна со куса презентација на досегашната соработка со ЈКА Р.С. Македонија, на Центарот за управување со кризи, а продолжи со презентација за ЈП Национални шуми, поставеност, капацитети, правни рамки, начин на стопанисување, во презентација на Дејан Манџуковски.

Презентација за решенија базирани на природата, односно користење на постоечките природни ресурси како концептуален пристап за управување со земјиштето поддржано од ОН, како и ублажување на климатските промени со примена на пејсажна архитектура, управување со сливовите и користење на дивниот свет на природата имаше г-дин Наката од ЈКА.

Следна беше презентацијата за поставеноста на Шумарски Факултет-Скопје(основање, историјат, развој), со осврт на неколку наставни предмети кои ја третираат таргетираната материја, имаше Проф.д-р Иван Блинков, кој даде неколку примери на практична примена предложените методи од практичната настава со студентите, како и неколку примери на пионерски сознанија од страна на студентите кои нашле примена во пракса. Во третата сесија со кратки презентации се претставија екипите од регионот: БИХ, Р. Српска, Албанија, Бугарија, Косово, Србија, Војводина составени од претставници на повеќе релевантни институции. Општ беше заклучокот за сличните проблеми со кои се среќаваат на терен при временски непогоди и катастрофи и изнаоѓање на нови начини на постапување, што е цел и мисија на овој проект. Работата, следните два дена продолжи во Радовиш, во горниот слив на Радовишка река, регион кој ги исполнува критериумите за почетни активности на проектот, во Велес, лок. Лисиче и расадникот на ЈПНШ во ПШС Свети Николе.

ЈПНШ во завршна фаза од спроведувањето на првото сертифицирано подрачје според PEFC системот за сертификација во државата

После направени анализи и следење на начинот на сертификација на шумите во опкружувањето и пошироко, ЈП „Национални шуми“ влегува во пилот-проект за примена на една од шемите за сертификација на шумите во Европа и светот PEFC (Programme for Endorsement of Forest Certification) систем за сертификација на шумите со кои стопанисуваат во Р.С.Македонија.

Пилотната сертификација на шумите во програма ЈП Национални шуми, ПШС Равна река –Пехчево е во завршна фаза, а истата многу ќе значи за сите аспекти поврзани со стопанисувањето со шумите каде стопанисува Равна Река- Пехчево, потреби на општината и начини за подобрување на истата со цел стопанисувањето со шумите да ги исполнува условите и барањата за економска изгледност, одговорност за животната средина и економска оправданост.

Следна активност во рамките на овој проект е проверка на исполнувањето на барањата за одржливо стопанисување со шумите според националниот стандард PEFC ((Programme for Endorsement of Forest Certification))како и исполнување на барањата за следливост на производите на меѓународниот стандард PEFC (Chain of Custody certification)со кои се исполнуваат и барањата на регулативата на ЕУ за пласман на производи од дрво(EU Timber regulation)."-изјави м-р Борче Бојчовски, пом директор на Сектор за комерцијално работење во ЈПНШ, координатор на Проектот.

Со проектот за сертификација на шумите по PEFC стандард и бенефитите кои би следеле од оваа сертификација која допрва треба да се реализира. Оваа сертификација ќе биде опфатена на територија на Ш.С.Е (шумско стопанската единица) „Малешевски Планини I“, на површина од околу 5 000 ха.

Проектот опфати повеќе активности, меѓу кои:

- подготовка на внатрешни протоколи за управување во сертифицирано шумско подрачје,
- набавка на заштитна опрема за теренските работници,
- обука на стручниот кадар и теренските работници за примена на одржливи шумски практики,
- адаптација на стопанисувањето на шумите според барањата на националниот стандард за ОСШ кој е донесен во согласност со меѓународниот стандард на PEFC.

Инаку, PEFC е најголемата глобална сертификациска шема според која се сертифицирани преку 300 милиони хектари шума ширум светот. Строгите правила на PEFC, проверката на терен која ја изведува независен орган и националниот контекст кој е одразен во националниот стандард за одржливо стопанисување со шумите (ОСШ) даваат сигурност за одржување на еколошките, социјални и економски функции на шумите.

Со ова ПШС Равна река- Пехчево, градот и регионот ќе бидат единствени со стекнат сертификат по PEFC стандарди за шумско стопанската единица „Малешевски Планини I“

